СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Пам'ятайте про Україну!

.129. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 9-го ЛИПНЯ 1987 — ЦЕНТІВ 25 CENTS — JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, JULY 9, 1987 — No. 129. — VOL. XCIV.

В Римі відкрито 17-ті літні курси УКУ

Рим (УКУ). — У неділю, 21-го червня ц.р., тут врочисто відкрито 17-ті з черги літні курси Українського Католицького Університету Архиєрейською Літургією та інавгураційною сесією. Літургію правив Патріярх Мирослав Іван Любачівський, у співслуженні о. Архимандрита Івана Хоми, ректора УКУ, та о. Лева Гайдукевича, салезіянина з Малої Семінарії; діяконував отець-студит Гліб Лончина. Співали всі присутні — студенти, викладачі й гості. Патріярх Любачівський виголосив відповідну проповідь.

Після Літургії всі зібралися в залі авдиторії, де проведено інавгураційну сесію. Отець-ректор І. Хома у вступному слові подав інформацію про минулорічну діяльність УКУ в ділянці авдиторного навчання, видавництва та розбудови бібліотеки й архівів. Зокрема ствердив він, що закінчується добудова головного будинку саме для кращого приміщення книгозбірні й зібраних архівів, головно Покійного Патріярха Йосифа. Також закінчуються мозаїчні праці в соборі св. Софії, щоб цей храм вже повністю завершений зустрів ювілей Тисячоліття наступного року.

Проф. Ярослав Розумний з Вінніпегу прочитав інавгураційний виклад про релігійні елементи в українській духовій культурі, головно змальовуючи, як сильно новітня українська література просякнена впливами християнства, моралі та біблійними сюжетами. Він довше зупинився на українських клясиках, яких теперішнє советське літературознавство намагається представляти в протилежному світлі.

Виклади розпочалися в понеділок, 22-го червня з таких ділянок: музикознавство (д-р Мирослав Антонович, Голляндія), історія (д-р Юрій Гаєцький, Кеймбридж), літературознавство — проза (д-р Леонід Рудницький, Філядельфія), літературознавство — поезія (Я. Розумний), історія, мистецтва (д-р Дарія Маркусь, Чикаґо), італійська мова (о. Г. Лончина). Наступного тижня прибули ще викладачі: д-р Олекса Горбач (Німеччина) з мовознавства, д-р Кирило Митрович (Париж) з філософії та д-р Василь Маркусь, він же директор курсів, Чикаґо, з політичних наук. Всіх студентів є 31 з Америки, Канади, Німеччини, Арґентини, а навіть із Східньої Европи.

Вже першого тижня студенти мали змогу відвідати визначні місця Риму під фаховим проводом викладачів, як також Ватиканський музей. Передбачені інші прогулянки поза Рим, як також участь в ювілейній науковій конференції УКУ та Українського Богословського Наукового Товариства, що відбудеться 9-11-го липня та буде присвячена Тисячоліттю Християнства в Україні.

У середу, 24-го червня професори і студенти вшанували Патріярха Любачівського з нагоди його народин. Слово від професорів мав проф. Л. Рудницький заступник директора курсів а від студентів Олександер Пецюх з Юґославії. Студентка Ольга Левчин заграла на бандурі кілька пісень; також від студентів вручено достойному солензантові китицю квітів. Опісля відбулося прийняття в атріюмі УКУ для присутніх студентів і викладачів. В обителі на площі Мадонна деі Монті сестри Святої Анни частували запрошених гостей і викладачів вечерою.

Я ПРАЦЮВАВ ДЛЯ СІ-АЙ-ЕЙ — ЗАЯВИВ ЖУРНАЛІСТ Ч. ҐЛЕСС

Бейрут, Ливан. — Американський журналіст, співробітник телекомпанії Ай-Бі-Сі, Чарлз Ґлесс заявив на відеострічці, яку мусулманські терористи постаралися передати через прихильну до них ливанську телестанцію, що він був співробітником для американського Центрального розвідчого управління (Сі-Ай-Ей) і що він приїхав на Близький Схід для виконання шпигунських завдань.

Змучене і заросле обличчя Ч. Ґлесса вказувало, що ця людина перебуває весь час під вишуканим терором арабських терористів і, що його заява, була зроблена під примусом, а може навіть погрозою смерти. Так принаймеише думають розвідчі чинники ЗСА, представники американської амбасади і речники телекомпанії Ай-Бі-Сі. Кримінальні спеціялісти і психологи, які спостерігали відчитану Ґлессом п'ятихвилинну заяву звернули увагу, що його голос уривався, він був дуже поденервований, очі неспокійно скакали, руки тряслися, волосся було розбурхане, сорочка пом'ята і правдоподібно брудна, обличчя не голене принаймеише кілька днів. Все це вказує, — заявили деякі із спостерігачів, — що ця людина ще годину тому могла переходити пекельні тортури.

Повільним і ламаним голосом Ґлесс відчитав свою заяву у якій він виразно і недвозначно признається до співпраці із Сі-Ай-Ей кажучи, що його журналістична праця була тільки прикриттям його справжніх шпигунських завдань.

Виглядало, що заява була приготована терористами і, правдоподібно написана невиразними буквами, бо Ґлесс переривав читання, приглядався до тексту ближче, чого звичайно не роблять освітчені люди та й ще журналісти. Речник Адміністрації президента Роналда Реґена, Марлін Фітсвотер заявив, що терористичні групи звичайно виготовляють такі й подібні заяви під терором захопленого і тому їх (заяви) не треба брати серйозно, бо в цьому випадку „ми маємо до діла з проіранськими групами терористів, безоглядних у своїх діях", — заявив Фітсвотер.

Відеострічка була доставлена невідомими осібняками також деяким західнім агентствам з дописною підписаною організацією оборони свободи для ливанського народу.

Журналіста Ч. Ґлесса захопили у Бейруті 17-го червня і він є першою жертвою після того, як Сирія вирішила вислати 7,500 військовиків до мусулманської частини Бейруту для наведення спокою. Його схоплення викликало незадоволення сирійського військового командування і в самого президента Сирії Гафеза ель-Ассада. Сирійці думають, що більшість заклалників перебувають в руках організації „Герцболяг", тобто „Партії Бога", безоглядної у своїх терористичних діях.

Речник Державного департаменту Чарлз Редман заявив офіційно, що Ч. Ґлесс не був затруднений в жадній федеральній агенції, включно із Сі-Ай-Ей.

Б. Норт дала інтерв'ю кореспондентові журналу „Лайф"

Ню Йорк. — Агентство Юнайтед Пресс Інтернешенел й інші подали до відома, що дружина підполковника Олівера Норта, Бетсі, дала обширне інтерв'ю кореспондентові журналу „Лайф".

Підполковник О. Норт, морський піхотинець і ветеран в'єтнамської війни, повинен дати відповідь на питання, чи президент Роналд Реґен знав про незаконні фінансові операції й велику мільйонову допомогу для „контрас", бо, як відомо, він підтримував боротьбу антикомуністів в Нікараґуа, вважаючи, що нікараґуанський нарід має право користуватися демократичною системою, а не накиненою при допомозі комуно-московських імперіялістів комуністичною системою правління, що її тепер практикують сандіністи, користуючись повною допомогою Москви. Крім того, — кажуть політичні спостерігачі, — Президент ЗСА завжди підреслював важливість боротьби „контрас" з огляду на можливість розбудови Москвою мілітарних баз в сусідстві ЗСА.

У журналі „Лайф", який появився вже у понеділок, 6-го липня, на місяць серпень 1987 року, надруковано інтерв'ю з Б. Норт, яка заявляє, що їхня родина морально і душевно приготована на всякі можливості, включно з можливістю процесу і засуду її мужа. „Я не думаю що він примирився вже з такою можливістю, але навіть, якщо вона наступить, ми приймемо присуд спокійно, тому що ми християни і визнавці демократичної справедливости. Він хоче усе розказати американському народові, бо якщо не сказати правди, людям буде тяжко зрозуміти суть боротьби з комунізмом, який поширюється скорими темпами у цілому світі", — заявила Б. Норт кореспондентові журналу.

При тій нагоді дружина О. Норта підкреслила, що часом вона дуже уважно слідкує за перебігом опитів, які веде конґресова комісія у справі іpансько-нікараґуанської афери. „У мене тоді створюється враження, що допитувачі тримають в руках зброю скеровану в нашу сторону", — заявила Б. Норт.

Вона часто покликалася на Біблію, чи як вона каже „книжу правди", у якій сказано, що треба молитися також за ворогів ваших, бо часом вони не знають, що вони роблять. Інтеліґентна дружина підполковника признається, що їй часом тяжко зрозуміти політичну філософію, пов'язану з ненавистю до людей інакомислячих.

Підполковник О. Норт не вмішувався до ходу розмов між кореспондентом „Лайф" і його дружиною. Він косив траву довкола хати і при кінці розмови, коли кореспондент вже відходив, тільки завважив: „Якщо б мені платили стільки, як говорять в Конґресі, то я вже давно купив би собі нову автоматичну машину до кошення трави".

Свідчення підполковника О. Норта перед конґресовою комісією викликають велике зацікавлення в ЗСА і за кордоном.

О. НОРТ ЗІЗНАЄ ПЕРЕД КОМІСІЄЮ КОНҐРЕСУ

О. Норт в Конґресі.

Вашінґтон. — У вівторок, 7-го липня, перед об'єднаною комісією Конґресу, яка розслідує іранську справу, почав давати зізнання підполковник Олівер Норт.

О. Норт дістав обмежений імунітет, тобто його не можуть притягнути до судової відповідальности на підставі його зізнань. Діставши імунітет, Норт не має права відмовлятися від зізнань, бо тоді йому загрожує в'язниця за неповагу до Конґресу. Однак для притягнення його до судової відповідальности можуть бути використані докази, зібрані спеціяльним прокуратором Лоренсом Волшом перед тим, як Норт виступив у Конґресі.

Головне питання, відповіді на яке очікували конґресмени від Норта, полягало в тому, чи знав президент Роналд Реґен, що частина грошей, отриманих від Теграну за американську зброю, використовувалася для допомоги нікараґуанським партизанам-антикомуністам. Відповідаючи на це запитання, Норт сказав: „Я особисто ніколи не обговорював з Президентом справу про використання прибутку від продажу американської зброї Іранові для допомоги нікараґуанському спротиву. Під час мого перебування в Раді Крайової Безпеки я виходив із здогаду, що Президент знає про те, чим я займаюся, і санкціонує це через моїх начальників". Норт сказав, що ніколи не заторкував цієї справи у розмовах з Президентом.

Підполковник Норт сказав також, що як заявив йому асистент Президента з питань крайової безпеки адмірал Джан Пойндекстер, Р. Реґен не мав поняття про передачу іранських грошей партизанам. „У п'ятницю, 21-го листопада, або коло того, — сказав Норт, — я прямо запитав адмірала Пойндекстера: 'Президент про це знає?', і він відповів мені, що не знає. А 25-го листопада, коли мене перевели в підрозділ морської піхоти, мені зателефонував Президент ЗСА і під час цієї розмови сказав: 'Я поняття не мав' ".

„Я є тут для того, щоб розказати вам всю правду, — заявив Норт членам слідчої комісії. — Гарну, погану і гірку. Я тут для того, щоб розповісти про все. Я тут для того, щоб взяти на себе відповідальність за те, що я зробив. Я не прийму відповідальности за те, що зробили інші... Я не думаю, що наша діяльність у Раді Крайової Безпеки була коли-небудь пов'язана з порушенням закону, — додав він пізніше. — Я так не думав тоді, і я так не думаю нині".

Норт також зізнав, що бачив датовану листопадом 1985 року секретну директиву президента Реґена, в якій санкціонувалася минулою датою участь Сі-Ай-Ей в операціях з доставою зброї Іранові. За словами Норта, в директиві було сказано, що достава зброї Теґранові має на меті звільнення американців, захоплених в Ливані. Згодом Реґен заперечував, що мова йшла про обмін зброї на закладників. Цю директиву знайти не вдалося. Норт повідомив, що бачив її в кабінеті Пойндекстера. Підполковник підтвердив, що хронологія подій, складена для слідчих Департаменту справедливости після викриття секретних відносин з Іраном, містить навмисні неточності, але заперечував, що він один несе відповідальність за цю фальсифікацію. Він підтвердив також, що систематично знищував документи, але доказував, що це робилося з метою секретності. „Я знищував документи практично кожний день", — заявив Норт, зауваживши, що від дотримання секретності залежав успіх операцій і життя людей.

Речник Білого Дому Марлін Фіцвотер заявив репортерам, що президент Роналд Реґен був зайнятий державними справами і не дивився на зізнання Норта, що передавалися на телевізії.

Появився п'ятий том річника УВУ німецькою мовою

Джерзі Сити, Н. Дж. — У постійних виданнях УВУ, що появляються також час від часу німецькою мовою, випущено п'яту книгу-альманах інформацій з українського наукового світу п.н. „Jahrbuch der Ukraine kunde" 1986.

Річник, що його зредагував проф. Григорій Васькович, а мовно справив Роман Шупер, обіймає 334 сторінки друку. У її змісті, після вступу про трагедію Чорнобиля,вміщено ряд доповідей українських університетських професорів: В. Косика, Т. Мацькова, Б. Цюцюри, А. Жуковського, І. Качуровського, В. Жили, Я. Славутича і Л. Рудницького на теми з української історії, літератури та релігії.

У другій частині находимо дві статті на мистецькі теми, а це проф. В. Янева і Бланки Єрабкової, прикрашені прегарно виконаними репродукціями картин та різьб.

Третя містить ряд статтей на актуальні теми таких відомих авторів, як проф. В. Янів, А. Каратницький, Я. Славутич, о. Й. Петерс, сл. п. А. Драган, Ю. Лужницький, З. Соколюк і О. Вінтоняк.

У четвертій частині вміщені звіти із праць українських наукових інституцій на терені Европи, а — в п'ятій рецензії на ряд нових українських видань.

На закінчення річника знаходимо ще передрук двох рецензій на книгу Роберта Конквеста „Жнива розпачу" які появилися у престижевій німецькій пресі, а це у „Франкфуртер Альґемайне Цайтунг" і „Вельт ам Зоннтаґ". Закінчує книгу стаття Джеймса Мейса англійською мовою із „Лос Анджелес Таймс" на тему ґеноциду на Україні.

Ціла книга незвичайно дбайливо виготовлена, видана на знаменитому папері, робить своїм поважним, багатим змістом і появою важливий вклад у поширення знання про українську науку, історію, літературу і українське мистецтво серед німецьких читачів.

Книгу можна замовляти, пишучи на адресу: Arbeits- -Und Forderungsgesmeinschaft der Ukrainishen Wissenschaften e.V., Pienzenauer str. 15, D-8000 Munchen 80, West Germany.

КОНЦЕРТ В ГАНТЕРІ

Гантер, Н. Й. Тут в неділю, 12-го липня ц.р., о год. 8-ій вечора, в Центрі української культури відбудеться концерт — перший із серії літніх концертів цього року, з участю Христини Р. Липецької, мецо-сопрано та Юрія Цибрівського ,фортепіян. Цей концерт започаткує серію літніх концертів 1987, що будуть в майбутньому відбуватися в суботи.

У СВІТІ

АДВОКАТ КЛЯВСА БАРБІ, німецького ґестапівця, який під час Другої світової війни займався злочинами у французькому місті Ліон, подав апеляцію до вищої судової інстанції проти засуду. Жак Верже вважає, що суд над його клієнтом був несправедливим, тенденційним з упередженням до підсудного суддів, лави присяжних, прокуратури і свідків. Суд визнав К. Барбі винним в усіх 340 пунктах обвинувачення і засудив його на доживотну тюрму.

ПРЕДСТАВНИК АНҐОЛЬСЬКИХ партизанів, чи радше руху спротиву до насадженого Москвою комуністичного уряду, заявив, що ЮНІТА має великі успіхи в боротьбі з урядовими військовими частинами і кубинцями, які були наслані для допомоги Анголі, і що бій буде продовжуватись, аж до остаточної перемоги, хочуть цього чи не хочуть комуністичні держави світу, включно із Совєтським Союзом, який витрачає грубі мільйони долярів на зброю для Анголі і економічну допомогу. В комунікаті підписаному головою генерального штабу повстанців ген. Демонстенесом Амосом говориться, що повстанці ЮНІ—ТА розбили недавно полк урядового війська і декілька кубинських частин, знищили багато панцерних возів і захопили чимало воєнних „трофеїв", тобто зброї й амуніції.

КОЛИШНІЙ ПРЕЗИДЕНТ ЗСА Джиммі Картер, який перебуває тепер у Великобританії у поворотній дорозі з відвідин кількох азійських країн і СССР, назвав генерального секретаря ЦК КПСС Міхаїла Горбачова найбільш „небезпечним, а заразом здібним й ініціятивним лідером сьогоднішнього світу". Своєю ініціятивою перевести зміни в Совєтському Союзі він зумів привернути увагу світу до проблем в СССР і поставити свою країну в авангарді країн, які боряться за мир, — заявив Дж. Картер групі британських кореспондентів.

В СЕУЛІ, ПІВДЕННА КОРЕЯ, продовжуються демонстрації студентів проти уряду президента Чан Ду Гвана, не зважаючи на погодженість уряду змінити конституцію і відбути вільні вибори під наглядом Організації Об'єднаних Націй та звільнення в останньому часі 117 південнокорейських дисидентів. Принаймні один з лідерів опозиції (кажуть, що він є також потенційним кандидатом на президента) Кім Юнг Сем, звернувся до студентської демонструючої молоді із закликом тимчасово припинити масові демонстрації і таким чином дати змогу лідером опозиційних політичних партій полагодити спір шляхом двосторонніх переговорів. Демонстрація була зв'язана з похоронами одного із студентів, Лі Ган Ела, який у раніших зударах з поліцією був поранений в голову і помер у шпиталі.

В ЖЕНЕВІ РОЗПОЧАЛИСЬ таємні переговори між представниками З'єднаних Стейтів Америки і Совєтського Союзу у справі ситуації на Близькому Сході, головно в районі Перської затоки. Голова американської делеґації, заступник державного секретаря для справ Близького Сходу Ричард Мирфі заяви кореспондентам, що після закінчення переговорів не буде спільного американсько-совєтського комунікату і не буде спеціяльної пресової конференції в тій справі, бо така існує домовленість між двома делеґаціями. Білий Дім надіється, що делегати СССР в Раді Безпеки Організації Об'єднаних Націй голосуватимуть за прийняттям резолюції про припинення війни між Іраном й Іраком, яка становить загрозу також для інших країн на Близькому Сході і готова причинитись до поширення конфлікту з участю збройних сил великодержав.

На Союзівці відбудеться концерт в пошану свв. Володимира і Ольги

Союзівка. — В неділю, 19-го липня ц.р., о год. 4-ій по полудні, тут в залі „Веселки" відбудеться концерт в пошану свв. Володимира і Ольги. Концерт підготовляють такі товариства: Братство св. Володимира, Марійська Дружина і 89-ий Відділ Союзу Українок Америки, від імені місцевого Комітету 1000-ліття Хрищення України.

В програмі: доповідь проф. Марти Богачевської-Хомяк, виступ хору „Золотий Гомін", під диригентурою д-ра Олега Волянського, рецитації: монтаж Е. Рубчак, Л. Яців, А. Яц; рецитація В. Паращук, деклямація учениці школи українознавства, Марти Макух, фортепіянове сольо Уляни Пінковської-Сенчишин, і скрипкове сольо проф. В. Тритяка.

Дохід з імпрези призначений на місцевий Комітет 1000-ліття Хрищення України.

Представники Альбертської Ради КУК зустрілися із заступником прем'єра

Під час зустрічі (зліва): Василь Підручний, Соня Скібо, Дон Мазанковський, Ліда Шулякевич, Марко Левицький, д-р Роман Петришин.

Едмонтон, Альта (КУК). — Представники Провінційної Ради Альберти (КУК-ПРА) зустрілися із заступником прем'єр-міністра Доном Мазанковським у Веґревіллі у суботу, 13-го червня ц.р.

Ліда Шулякевич, діюча голова КУК-ПРА та голова едмонтонського відділу КУК, очолювала делеґацію до . якої входили д-р Роман Петришин, член КУК-ПРА Василь Підручний, колишній директор Альбертської ради фінансових акцій, який був дорадником делеґації, Соня Скібо, голова калґарського відділу КУК, та Марко Левицький, екзекутивний директор КУК-ПРА.

Засідання мало за мету розвинути кращу комунікацію з урядом та інформувати заступника прем'єр-міністра про проєкти культурного та громадського характеру, які провадить КУК.

Головними точками дискусії були такі справи:

- Інститут Українського Мистецтва при Едмонтонському Громадському коледжі ім. Ґрента МакЮвана, який стане першим центром в Канаді, де будуть вивчати усі форми українського мистецтва;
- Українська двомовна програма в Альберті, яка сприяє розвиткові української освіти та збагачує українську культурну спадщину в католицьких та публічних школах;
- Товарства танців та мистецтва, які існують в структурі КУК-ПРА та творять постійну сітку мистців та танцюристів в Альберті.

КУК-ПРА попросила заступника прем'єр-міністра підтримувати ті цілі. Делеґація подякувала канадському урядові, а зокрема міністрові закордонних справ Джов Кларкові, за його старання уможливити Данилові Шумукові емігрувати до Канади.

КУК-ПРА також повідомили заступника прем'єр-міністра про свої пляни відзначити Тисячоліття Християнства в Україні, та про Український День, який відбудеться 9-го серпня на Селі Спадщини Української Культури.

В АМЕРИЦІ

АДВОКАТИ ГОЛОВНОГО прокуратора Едвина Міса, публікуючи документацію, в якій точно представлено його грошові спілкування з одним із дорадників фірми Ведтек, рівночасно заатакували директора бюра етики. Вони обвинувачують цього службовця в тому, що він „переступив федеральний закон", виявляючи свої особисті погляди на справу Міза без попереднього порозуміння з ним.

АМЕРИКАНСЬКА АСОЦІЯЦІЯ пенсіонерів, 25-мільйонове членство якої становить одну з найбільших неконфесійних організацій в країні, цього року вперше проявляє велике зацікавлення президентськими виборами. Асоціяція як така не плянує підтримувати кандидатуру того чи іншого кандидата з демократичної чи республіканської партій, але плянує перевести інтерв'ю з усіми кандидатами та розповсюднити між своїми членами їхні відповіді. Головні питання в цих інтерв'ю будуть заторкувати справу хворобового та соціяльного забезпечень.

У ВІМБЛДОНІ, АНГЛІЯ, в суботу, 4-го липня ц.р., Мартіна Навратілова стала чемпіонкою серед жінок в індивідуальній грі в тенісі, перемігши Стеффі і Ґраф 7-5, 6-3. Замітна ця виграша Навратілової є тим, що це шостий раз підряд вона стала переможцем у Вімблдоні. По короткому відпочинку Мартіна знову зустрінеться з Стеффі на тенісових кортах у відкритому турнірі ЗСА під кінець літа ц.р.

СВОБОДА SVOBODA
український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.
Tel.: (201) 451-2200

Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00 UNA members 1 year — $15.00. Change of address — $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda".

Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00. Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси — $1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Проблема Кореї — спадщина Ялти

Недавні тритижневі бурхливі демонстрації у Південній Кореї стали в центрі уваги міжнародної преси. Йшлося ніби тільки про зміну режиму у Південній Кореї, що її президент, який прийшов до влади у військовому перевороті, як генерал-диктатор не хотів — як усі диктатори — позбутися тієї влади і змінив конституцію, за якою могли б його „перевибирати" до смерти. За тією своєю псевдоконституцією він теж призначив свого наступника, також генерала. Проте політична атмосфера у Південній Кореї не підходила під хронічну диктатуру. Президент Чун Ду Гван шантажував нарід арґументом, що тільки сильна влада може запевнити країні безпеку, якій вічно загрожує новий наїзд комуністичної Північної Кореї. Але цей арґумент не міг переконати суспільства, зокрема молоду ґенерацію, яка виховалася на традиціях спершу резистансу проти японської окупації, згодом на традиції Корейської війни. Те порівняно недавнє минуле живе ще в пам'яті всіх корейців і батьки передають його дітям, які тим паче не хочуть мати над собою диктаторську військову владу. Покищо виглядає, що партійно-політична опозиція, яка солідаризувалася із демонстрантами, виграла, бо призначений президентом Чуном наслідник Рах заповів уже прилюдно, почерез контрольовану урядом телевізію, загальні безпосередні вибори нового президента із скасуванням пресової цензури та звільненням політичних в'язнів.

Насправді це проклін Ялтинської конференції і складеного на основі її рішень Потсдамського договору 1945 року, де президент Ф.Д. Рузвелт погодився на поділ Німеччини, В'єтнаму і Кореї на вільну і комуністичну частини.

У червні 1950 року Північний В'єтнам заатакував Південний. 20-го листопада того ж року геніяльний полководець американської армії, яку президент Труман вислав на поміч Південній Кореї, дійшов уже до китайського кордону. Але Труман відкликав ґенерала Даґлеса МекАртура з командного посту, китайські і північно-корейські війська перейшли до контрофензиви і щойно в липні 1951 року прийшло до мирових переговорів, які тривали два роки.

Корейська війна тривала б ще довше, але обраний на президента Д.Д. Айзенгавер ще перед своєю інавґурацією полетів туди і загрозив Пекінові, що він знищить атомовою зброєю китайський промисловий центр у Манджурії. Настало перемир'я, яке існує по нинішній день і по нинішній день перебуває на території Південної Кореї 40,000-на американська армія.

Ця наявність американської збройної сили і надзвичайне відродження південно-корейської економіки стали головними причинами захитання диктаторської влади. Президент Р. Реґен прийняв за засаду „тиху дипломатію". У даному випадку та тиха дипломатія проявляється у прилеті до Сеулу, столиці Південної Кореї, асистента державного секретаря для далекосхідніх справ Ґастона Сіґура, який мав найбільш переконливий для корейської влади арґумент: загрозу відкликання американського війська, чого панічно бояться південні корейці, бо тих 40,000 американських вояків — це символ американської потуги, що стоїть за південно-корейською незалежністю і свободою.

Південна Корея процвітає не тільки економічно, але й культурно. Територією менша за Північну Корею, величиною стейту Індіяна, має вдвічі більше населення, кругло 40 мільйонів. У 1985 році було там 200 коледжів та університетів, у яких вчилося 1,277,000 студентів. Тому політична демократична опозиція, яка мала за собою таку масу освіченого суспільства і високошкільної молоді, це була сила, якої не можна було здавити поліцією, а викликати проти демонстрантів військо було рівнозначне з розв'язанням громадянської війни. Ясно, що в тій ситуації мусіла інтервеньювати американська „тиха дипломатія" і ясно, що диктатор Чун мусів так само повинуватися „пораді" названого репрезентанта американського уряду, як і філіппінський диктатор Маркос мусів послухати американського амбасадора і зректися влади.

Жалюгідний промах, зроблений Америкою в Ялті, мститься по нинішній день. Це не генерал-президент Чун спричинив заколот у Південній Кореї, а спричинили творці Ялтинської конференції, які слухали тоді Сталіна, не знаючи, хто такий справжній Сталін.

М. Мельник

„МИ НЕВИННІ"

I.

Довго українські самостійники бачили в жидах союзників в боротьбі за розчленування російської імперії. Доцільність цього роду співпраці спиралась на двох дуже поважних арґументах. Не підлягає сумнівові, що Росія є зацікавлена в експансії на Близькому Сході. Один рід цієї експансії — це здобуття політичних впливів серед арабських народів. Другий рід — це здобуття нових територій.

Таким чином можна цілком добре спекулювати, що сильна російська імперія є загрозою для Ізраїля. Росіяни підтримували в минулому і будуть підтримувати в будучності ті арабські держави, які за такою підтримкою до них звернуться. Розрахунок тут досить простий. Арабів є так багато, що вони скоріше чи пізніше можуть стати сильнішими від Ізраїля. Росіяни є готові їм в тому допомогти. В тому самому часі правдоподібність щоб — на випадок воєнного конфлікту — Америка взяла участь у війні по стороні Ізраїля, чим далі тим менша.

Другий арґумент для співпраці між поневоленими націями і жидами — це русифікація жидів у СССР. В Україні людей, що подали себе жидами в 1970 році було всього 650,000. У цілому Совєтському Союзі жиди, це єдина національна група, кількість якої зменшилась між роками 1959 і 1970. Кількість та зменшилась на 5.2 відсотка і цієї цифри не можна цілковито вияснити еміграцією жидів. Виходить, що в Совєтському Союзі умови для втримання національної ідентичности для жидів є дуже погані.

Здавалося б, що співпраця між українцями і жидами у боротьбі за розчленування імперії — це цілком природна річ. На жаль, уряди Ізраїля і чолові жидівські організації в Америці так не думають. Вони мабуть переконані, що спираючись на колосальну силу жидівської етнічної групи в Америці, — їм вдасться уже тепер заставити совєтський уряд до зміни його політики на Близькому Сході та еміґраційної і культурної політики супроти жидів в СССР.

Правду сказати, цей підхід до справ не цілком безпідставний, бо сила жидівської спільноти в Америці не абияка. Дещо на цю тему можна довідатись з огляду книжки Едварда Тівнана „Ди лоббі : Джуіш політикал павер енд амерікен форейн палисі", недавно поміщеному у клівлендському „Плейн Ділер". Там, між іншими, читаємо: „Беручи на виклик одну із „найсвятіших корів" Вашінґтона, Едвард Тівнан і його видавець виявили величезну відвагу. Жидівська лоббі є могутня і її бояться. Вона спотворює пріоритети американської закордонної політики, вживаючи гроші як засіб примусу, тавруючи безсоромно антисемітами тих, хто відхилюється від її лінії.

Володіючи цього роду засобами, вона („лоббі") знищила політичні кар'єри сенаторів і конґресменів, і навіть заставила Білий Дім респектувати її позиції. Вона теж залякує пресу і видавничу індустрію — що якраз і робить появу тієї книжки... такою надзвичайною річчю".

Свідомі своєї сили, представники жидівських організацій вірять, що вони можуть заставити Конгрес а то й уряд Америки, щоб винагороджувати ті держави, що сприяють Ізраїлеві, і карати тих, що до Ізраїля ставляться вороже. Недавно англійський тижневик „Економіст" повідомив, що Морис Абрам, голова Національної Конференції для справ совєтських жидів і Едгар Бронфман, президент Світового жидівського конґресу мали розмови з росіянами в Москві. Абрам мав там сказати, що коли жидівських еміґрантів збільшиться, американський Конґрес міг би усунути деякі обмеження торгівлі між Америкою і СССР. Очевидно, найбільшим досягненням Ізраїля і жидівських організацій була б основна зміна в політиці Росії відносно арабських держав у користь Ізраїля. Жиди досить довго уже роблять заходи в цьому напрямі.

На тлі цього роду політики Ізраїля не важко здогадатись, чому жиди пробували заініціювати найбільш шкідливі для українців потягнення. Звичайно, встановлення ОСІ (Бюра спеціяльних інвестиґацій) не було скероване лиш проти українців. Та суд над Дем'янюком — це цілком інша справа. Тут я тільки можу повторити це, що я раніше писав. Єдине раціональне вияснення причин, що заставили Ізраїль судити Дем'янюка — це бажання скомпромітувати українців перед публічною опінією світу і таким чином приподобатись совєтській владі. Що уряд Ізраїля на цього роду речі здібний, показує їхня спроба затопити американський підслуховий корабель під час шестиденної війни з арабами, та шпигунська афера Поларда.

Ми ж знаємо, що керівники Ізраїля знаменито визнаються в політичних проблемах европейського Сходу. Від створення Ізраїля багато чільних постатей там (Бен-Ґуріон, Ґольда Меїр, Менахем Беґін, Іцак Шамір) — це жиди з України і Польщі. Вони знають, яку велику небезпеку для імперії становлять українські самостійники і як росіяни усіми силами старались і стараються представити українських самостійників, начебто незначну групку фашистів та злочинних коляборантів з Гітлером. Американські та ізраїльські жиди могли цілком добре обстоювати становище, що свідчення КҐБ проти українських еміґрантів можуть бути фальшиві і тому їх брати під увагу не можна. Та ж так вони оцінювали свідчення цієї поліційної організації проти своїх людей у СССР. Замість того вони вжили всіх засобів, використали всіх людей, щоб дістати від совєтського уряду будь-які обтяжуючі матеріяли проти Дем'янюка.

Закінчення буде.

Валентина Юрченко

ПОШУКИ КОРЕНЯ, З ЯКОГО РОСТЕМО

Докія Гуменна, „Прогулянка алеями мільйоноліть", мікроновелі, 169 стор., В-во „Смолоскип" ім. В. Симоненка, 1987 рік.

Добре відома українському читачеві авторка знову занурилася і нас веде за собою „в глибинні царини, до яких свідомість уже не має доступу", у „нагромадження дивовижних скарбів нашого духа", де вона вдається до розшуку джерел „цілого сплетіння нашого думання", що в ньому живуть символи-слова, прислів'я, популярні вислови і прикмети. У передмові до книжки Докія Гуменна називає свій черговий твір „візерунком дум і мислі автора", а в ньому ще й ще раз намагається зрозуміти „закрути й вихори давніх подій на нашій землі", заглянути, „з якого кореня ростемо".

Сама назва книжки — „Прогулянка алеями мільйоноліть" — говорить про те, що й цим разом Докія Гуменна збагатила нашу українську літературу твором свого улюбленого жанру — белетристики на науковому тлі. В цьому жанрі це вже десята книга авторки, починаючи з повісті „Велике цабе", виданої у 1952 році, а п'ять років тому, у 1982 році, вийшла в світ її попередня фантастична повість на тлі праісторії „Небесний змій". У своїй творчій лябораторії авторка спирається на джерельні праці, на документальні досліди науки, надаючи творові власну, індивідуальну візію. Треба сказати, що в цьому жанрі Докія Гуменна безконкуренційна, бо хоч у західній літературі він досить поширений, то в нашій українській літературі його немає. Свій твір „Прогулянка алеями мільйоноліть" авторка побудувала у вдалій формі 24-ох коротких новель („мікроновель") з окремими інтриґуючими назвами чи то українських прислів'їв („Про вовка помовка", „Та сама Параска), з обрядових пісень („Куниця — красна дівиця", „Ярило", „Сійся, родися"), чи з ігор та хороводів („Горю-горю, пень", „Десь тут була Подоляночка"), що тісно в'яжуться зі змістом, укладеним в діялогах і дискусіях між приятелями або подругами, чи в товаристві. Розмови відбуваються в різних місцях нюйоркської метрополії — на пляжі Коні Айленд, в кафетерії, у Природничому музеї, на пароплаві до Стетен Айленду, в підземці, за святочним столом тощо.

Молоді люди, відштовхнувшись від буденщини, дошукуються відповідей на питання — на чому будуються теорії про сліди минулого життя на Землі, де беруться перекази про катаклізми на ній, звідки у людей ідеї про надприродні риси мітологічних істот, філософують про закони нашої плянети. Міркуючи про знайдення предка людини, що жив мільйон років тому (австралопітек), а до того, що в Африці знайдено кістку людини, яка начислює навіть два мільйони років, цікавість заводить співрозмовців до початків праісторії, у загадкову і таємничу нашу минувшину, походження мови: вони віднаходять залишки прадавніх слів, які увійшли в нашу та інші мови світу, шукають коріння власних імен, українських традицій і звичаїв, які, за висловом авторки, є „зашифрованою історією народу", що допомагають „реконструювати цілі епохи".

З діялогів молодих аматорів-етнографів і археологів Докія Гуменна в легкій, приступній для широкого читача формі розстелює мереживо думок, доповнює їх власною візією, протягає нитку з сивої давнини до сучасности (мікроновеля „Сійся, родися" та ін.). У мікроновелі „І чиї ми внуки?", на Різдво, настрій зібраного товариства „пронизаний святом" і „колядки ллються одна за одною звідкілясь із етеру, щипаючи емоційні струни кожного". За святочним столом присутні поділені своїми зацікавленнями, гуторять „про злочинство і крадіж авт", про наркоманію, „маріхуану", якою на американських прийняттях відкрито частують гостей... І раптом розмова переходить на скитів, які конопляне насіння, що з нього готують цей наркотик, клали на розпечене каміння і „блаженствували в ароматичному куреві", як свідчив Геродот. Зав'язується цікава дискусія про скитів, їхні звичаї, про „допотопну цивілізацію", а слово „коляда" виявляється найдавнішим словом, „з часів льодовика, із словника нерозкришеної на діялекти прамови", це ж „заклики до сонця, щоб не скотилось... у темряву", — їх співали-виголошували наші далекі предки, а ці заклики, мабуть, відлунюються і в наших генах. В мікроновелі „Перун і сокирка під лавкою" бабуня Лада веде цікаву розмову з онуком Юрасиком, що вчиться в Школі українознавства, оповідає йому про Перуна, про давній звичай „сокирки під лавкою", ділиться своїми знаннями і досвідом з допитливим онуком, який і сам не цурається української книжки (що, на жаль, є рідкістю серед наших дітей на еміґрації, додамо від себе).

Остання мікроновеля „Прогулянка алеями мільйоноліть", що й дала назву книжці, ніби конденсує те, що дискутувалося перед

(Закінчення на стор. 3)

ЖИТТЯ І ЗНАННЯ

Редагує Лев Яцкевич

„Тарзан" — на лаві обвинувачених

З-поміж тисячів творів, присвячених молоді, тільки три повісті полонили всеціло їхні серця у цілому світі та здобули їх авторам мільйони вдячних читачів, а згодом глядачів фільмів. До тих повістей слід зараховувати „Пригоди Робінзона Крузо" Деніела Дефо, „Пригоди Гаклберрі Фіна" (та їх продовження „Пригоди Томи Соєра") Марка Твейна (його правдиве прізвище — Семюел Лонґгорн Клеменс) та „Тарзан між мавпами" Едґара Райса Борровза.

Цей останній автор добився вершин популярности, хоч з-поміж усіх трьох авторів був найбільшим життєвим невдахою. По його смерти (1950) „Лос Енджелес Тайм" написав у своїм коментарі, що мало авторів здобуло більшу авдиторію, ніж Едгар Райс Борровз, не зважаючи на те, що він не мав, ані мистецьких амбіцій, ані високої освіти та, до речі, ніколи у своєму житті не був в Африці. Він писав, щоб втекти від невдачної життєвої дійсности. Ця спроба втечі не відразу здобула йому письменницькі лаври, більшість бо його рукописів йому повернули з допискою „не надається до публікації". Тільки дві речі зацікавили видавця журналу „Олл Сторіс" своєю небуденною тематикою, а саме „Під місяцями Марса " та „Тарзан між мавпами". За першу повість (стисло, серію повістей) Борровз отримав 400 дол., а за другу — 800 дол. Обидві повісті появилися згодом окремими виданнями в 1911 та 1914 роках, у мільйонових тиражах.

Але джерелом справжньої слави Е. Борровза були його 24 повісти про Мавполюдину (Тарзана), з яких перша „Тарзан між Мавпами" була основана на книжці англійського дослідника Генрі Мортона Стенлі — „В найтемнішій Африці", повісті Редіярда Кіплінга „Книги Джунглів" та стародавній леґенді про Ромуля і Рема, засновників Риму, яких мала викормити вовчиця своїм власним молоком. Ця перша клясична повість про Тарзана стала з місця „бестселлером" та добилася кільканадцять видань та перекладів на поверх 30 мов світу.

Її сюжет — нескладний: Джана Клейтона (лорда Ґрейстока) та його чудову дружину Еліс (що саме сподівається дитини) збунтована залога залишає напризволяще на непрослідженому побережжі Африки в 1888 році. Лейді Еліс вмирає по народженні сина, а її чоловіка, що попадає у розпач вбиває злісна ватага мавп. Така сама доля постигла б мабуть і його дитину, якщо б одна із мавп, яка нещодавно втратила своє мавпеня, не забрала із собою беззахисне людське немовля та не викормила його своїм власним молоком. З уваги на його яснішу шкіру, члени мавп'ячого племени назвали його „білошкірим" (Тарзаном).

Багато років пізніше подібна доля зустрічає американського професора та його дочку Джейн, які вибралися з експедицією до цієї самої частини Африки. Тарзан, що в міжчасі став королем свого мавп'ячого племени, рятує обидвоїх подорожніх з численних небезпек та пригод. І як це звичайно буває в цього роду повістях, Тарзан закохується в Джейн.

Не зважаючи проте на цей простий сюжет, ціла повість насичена не тільки соковитою зеленню незаторкнених цивілізацією джунглів, але й притаманними голосами її звірів та птахів, що грюкають, пищать, сваряться, сковзуються з дерев та погрожують один одному вигуками, сичанням, виттям та ревом, які полонюють читача своєю стихійною силою майже на кожній сторінці цієї повісти.

Але таємниця популярности цієї повісти є саме у її первинній поезії, незаторкненій подихом цивілізації.

У 1918 році цю повість зфільмовано в Люїзіяні (у німій версії). Ролю Тарзана грав в ньому колишній старшина поліції з Арканзас, Елмо Лінкольн. Це був перший тарзанівський фільм, що приніс фільмовій студії один мільйон долярів прибутку.

У 1931 році найбільша голливудська фільмова студія Метро-Ґолдвин-Маєр (М.Ґ.М.) купила у Борровза авторські права на фільмування його повісти з 1914 року („Тарзан між мавпами") за ціну 20,000 дол. з тим, що студія застерегла собі в контракті дозвіл на фільмування перерібок цього фільму під умовою, що вони будуть дотримуватися провідної ідеї та тенденції першого фільму.

Невинно-чуттєвий фільм накручений студією М.Ґ.М. в 1930 роках п.з. „Тарзан — мавполюдина" з колишнім олімпійським плавцем Джанні Вайсмюллером в ролі Тарзана та Морікою Салліван в ролі дочки американського професора, був також великим фінансовим успіхом та став поштовхом до багатьох продовжень, помножень та підрібок конкуренційними студіями, які не мали авторизації Борровза. У висліді, він часто обурювався, ще за свого життя, на порушення його авторських прав та викривлювання Тарзанового характеру фільмовими продуцентами. Він особливо ремствував на деяких фільмових режисерів, які таку інтеліґентну постать його повісти, як Тарзан, що був носієм крови двох льордівських родів та володів плавно 27-ма мовами — представляли як підвикуна та неука.

З цієї причини Едґар Борровз, ще за свого життя, заінкорпорував Корпорацію Едґара Борровза, метою якої була охорона доброго імени Тарзана та авторських порушень його творця. Що така корпорація була потрібна, свідчить нещодавне порушення дого-

(Закінчення на стор. 3)

Володимир Жила

ПОШУКИ НОВИХ ШЛЯХІВ

I.

Василь Ящун, „З нив і доріг життя", поезії (Пітсбург: Українсько-Американське Літературне Видавництво, 1986) 196 стор., ціна 12 амер. дол. включно з пересилкою.

На книгарських полицях недавно появилася друга збірка поезій Василя Ящуна. У ній поет наполегливо шукає нових шляхів у літературі, нових поетичних прийомів і засобів зображення. У його віршах все частіше постає ідейна суперечка, змагання, боротьба. Він поступово виходить на шляхи медитативної лірики та ділиться з нами своїми думками, висловлює вагання, заперечення тощо.

Естетичний ідеал Василя Ящуна складався під впливом народно-пісенної творчости та кращої поетичної літератури як рідної, так і чужої. Уже в одному з перших віршів поета, ще 1937 року, чуємо навіяні цими впливами мотиви та інтонації — відтворення минулого, пройнятого смутком і тугою:

При церкві кілька могилок,
Тендітні хрестики на них,
Ніхто не знає, хто там спить
З часів далеких, не нових.

Від церкви кроків двісті вбік —
Біленька школа край села.
Там років п'ять навчався я,
Там книжка радістю була.
(„Моє село", 1937)

За звертанням до церкви в рідному селі не важко вловити уболівання молодого поета щодо невідрадної долі українського села та України взагалі. Ці почуття він надхненно висловлюватиме у своїй пізнішій творчості.

Його дитячі та юнацькі літа припали на буремно-тривожну пору в історії українського народу. Затяжна війна за відновлення нашої державности, а згодом непримиренні відносини під польською, радянською і німецькою окупаціями зробили великий вплив на долю поета.

Василь Ящун народився 24-го січня 1915 року на Поділлі, в селі Шнирів, Брідського повіту, в родині селян. Початкову школу закінчив у рідному селі, а середню освіту здобув у польській гімназії в Бродах, в якій українська мова і література були обов'язковим предметом для українців. Готувався він стати священиком і 1938 р. закінчив філософсько-теологічні студії в Греко-Католицькій Богословській Академії у Львові. Під час большевицької окупації Галичини у 1939-41 роках працював учителем української мови й математики в неповно-середній школі в містечку Лешнів. 1944 року Ящун переїхав до Ґрацу на університетські студії слов'янської філософії, які закінчив докторатом 24-го липня 1948 року, захистивши дисертацію „Культ св. Миколая в українському фолкльорі й церковнослов'янській літературі. Самобутні риси і впливи Заходу і Сходу". До ЗСА прибув 1949 року і тут поволі, але впевнено, почав будувати своє майбутнє. Почав працю 1956 року в середній школі як викладач латинської мови, опісля перейшов на посаду лектора в Пенсильванійському університеті, потім став доцентом у Стейтовому університеті в Айові, а 1965 року — звичайним професором у Пітсбурзькому університеті. Тут працював до 1981 року, коли вийшов на пенсію як заслужений професор у науково-педагогічній і науково-дослідницькій ділянках із признанням заслуг для громади.

За 25 років праці в трьох різних університетах, професор Ящун викладав 29 різних курсів (13 звичайних і 16 аспірантських) з різних ділянок слов'янських мов, лінґвістики й філології. Керував маґістерськими тезами й докторськими дисертаціями та був членом численних комітетів для докторських дисертацій в інших відділах. Він автор шести наукових монографій, двох педагогічних книг, численних наукових статтей і рецензій та дійсний член НТШ.

1981 року появилася його перша збірка поезій „Дійсне і мрійне", яку критика прийняла прихильно.

В. Ящун почав захоплюватись поезією ще десь 1937 року (єдиний вірш, що зберігся з того часу — „Моє село"), творячи ліричні вірші в стилі тодішніх галицьких поетів. Проте ця творчість не задовольняла його. Під час першої окупації Галичини, озирнувшись на своє минуле, він знову почав писати вірші, ладен охопити українську дійсність у болісних стражданнях. Про ці роки він пише таке:

„Муза часто підходила до мене, але з її принадою насувалось теж мариво небезпеки з боку большевицьких можновладців, які часто впадали в школу, де я мешкав, та розглядались по всіх кутках: пильнували мене. Муза підсувала мені теми, які були б завели мене на Сибір або кинули за колючі дроти. Ці теми знайшли свій вислів у низці віршів, написаних тількищо під час німецької окупації та в час студентських років у Ґрацу. Саме в цьому періоді я написав понад сорок віршів, але ніколи не намагався їх видати. Усю цю збірку я привіз до ЗСА 1949 року і вона пролежала на полиці аж до 1980 року. Була б вона, мабуть, і далі лежала, якби не Яр Славутич, який прочитавши її, заявив, що її варто видати. Я вибрав 36 віршів і видав як 'Дійсне і мрійне' 1981 року".

(Продовження буде)

Створення Пропам'ятного Фонду сен. Павла Юзика

Українська спільнота у діяспорі, а зокрема українська організована спільнота у Канаді, згадує відхід у засвіти сл. п. сенатора Павла Юзика. Крім дорогої дружини, дітей і внуків, вся українська громада глибоко відчуває Його відсутність, бо до сьогодні прогалина у політичному світі не заповнена. У сенаті сл. п. сенатор П. Юзик завжди пам'ятав і підкреслював світлі і трагічні події в історії українського народу, які у відповідній формі відмічував молитвою чи заявою.

Як учасник міжнародніх конференцій, зокрема НАТО, завжди пам'ятав і звертав увагу на долю українського поневоленого народу та його стремління до державної самостійности і незалежности.

З великою рішучістю змагався за права людини і завжди згадував про тих, що „караються, але не каються", і не тільки про синів і дочок України, але, уважаючи людські права універсальними, змагався за всіх, що переслідувані нелюдською системою СССР і сателітів.

Поза родиною смерть сенатора Павла Юзика найдошкульніше відчуває Комітет Українців Канади. Крім особистої посвяти і порад сенатор П. Юзик зі своїми працівниками виконував працю Інформаційного бюра КУК в Оттаві.

Для увіковічнення пам'яті сенатора Павла Юзика, Комітет Українців Канади у порозумінні з достойною дружиною Марією, у першу річницю смерти проголошує створення пропам'ятного фонду сенатора Павла Юзика.

Фонд буде всеціло призначений на працю бюра Комітету Українців Канади в Оттаві.

Закликаємо жертвенну українську громаду з вдячности і пошани до сл. п. сенатора Павла Юзика відгукнутись щедрою пожертвою для підтримки Пропам'ятного Фонду. Ваша жертва причиниться до продовження праці, що її з великою посвятою виконував покійний сенатор Павло Юзик для добра всіх нас у Канаді, українського народу в Україні та в діяспорі. Пожертви просимо надсилати до Централі КУК у Вінніпеґу з призначенням для Пропам'ятного фонду.

Вічна пам'ять заслуженому синові Канади і України!

ЕКЗЕКУТИВА ЦЕНТРАЛІ КОМІТЕТУ УКРАЇНЦІВ КАНАДИ

Пошуки...

(Закінчення зі ст. 2)

тим поміж приятелями чи в товариському гурті. І знову розмова обертається довкола мітології, зродження ідеї про існування всесильних богів у стародавніх народів, а у висновку один із співрозмовців твердить, що це випливає із людської пам'яти „про якусь попередню расу з високою цивілізацією, із знанням таких законів природи, яких ми й досі не знаємо"... Наша плянета Земля, звичайно, зберігає ще багато таємниць, існуючи більйони років, отже „на ній могли розвинутися й зникнути кілька цивілізацій". Ці таємниці, може, ховають і льоди полюсів (п'ятнадцять миль завтовшки!), і дно океанів, бо як же там могли з'явитись поклади кам'яного вугілля чи нафти? Якісь незнані нам ще катаклізми перевертали все так, що одні континенти спускалися під воду океанів, а інші виринали з неї, ставали суходолом.

Але не буду переповідати змісту тих ориґінальних мікроновель Докії Гуменної. Їх варто прочитати і розворушити цікавість до свого „кореня". Дуже чепурно видана книжка має понад 50 ілюстрацій (прадавні наскельні різьби, рисунки, зображення богів, людей і звірят, зразки мистецтва Трипілля і скитів тощо). На твердій обкладинці фрагмент композиції у заповіднику Кам'яна Могила на Мелітопільщині. Як і завжди, шановна авторка обдаровує нас мовним багатством, а легкість викладу такої поважної тематики дає нам цілковиту підставу радити цю її нову книжку широкому українському читачеві, а зокрема старшоклясникам українських шкіл. Та й справді — чому ж не прогулятися самим тими таємничими алеями мільйоноліть? Це ж така незвичайна й цікава прогулянка!

27-ма наукова конференція та 22-га конвенція УЛТПА

Між 22-им та 24-им травня цього року відбулася в Гаят Брук готелі в Оак Брук, Іллиной, 27-ма наукова конференція УЛТПА та 22-га конвенція делеґатів Українського Лікарського Товариства Північної Америки.

Вступне слово на відкритті конференції мав д-р Адріян Кецала, після якого він виголосив реферат про застосування флюроскопії в геркутанній ґастростомії.

Д-р Северко Гривнак дав доповідь про найновіший спосіб ексостектонії кістки п'яти.

Про великий поступ у поліжництві та в гінекології доповідав д-р Василь Трухлий.

Після доповідей відбулася товариська зустріч.

Наступного дня д-р Андрій Левицький дав дуже цікаву доповідь про найновіші досягнення в офтальмології. Д-р Данило Григорчук доповідав про лікування випадків наглого затроєння. Д-р Василь Лончина розповідав про нові удосконалені способи перещеплення серця. На психіятричну тему говорив д-р Андрій Пундій, д-р Юрій Трухлий дав доповідь з ортопедичної ділянки. На закінчення д-р Павло Пундій мав відчит про наукову, професійну та громадську активність українських лікарів у роках 1922-1944.

Після обіду відбулася Конвенція делеґатів, яку відкрив голова УЛТПА д-р Юрій Грицеляк. На конвенцію наспіли привіти: від голови Світової Федерації Українських Лікарських Товариств д-ра Ахіля Хребтовського, від Українського Лікарського Товариства Німеччини, від Харитативної Служби в Німеччині та від голови Українського Національного Музею в Чикаґо мґра І. Басюка. Ці привіти прочитано.

В імені Наукового Товариства ім. Шевченка особисто привітав Конвенцію проф. Мирослав Семчишин.

Референт зовнішніх зв'язків УЛТПА д-р Степан Ворох в імені УЛТПА привітав українських Владик. Він теж висловив співчуття українському народові на Батьківщині з приводу трагедії в Чорнобилі та закликав до гідного відзначення Тисячоліття Хрищення України. Обов'язком кожного з нас, казав він, — є дати підтримку українським науковим установам у їхній діяльності — виданні наукових праць, зв'язаних з нашою культурою та історією. Треба також поборювати ворожі намагання знеславлювати добре ім'я українського народу.

Після вибору ділової президії (предсідник д-р Павло Джуль; секретарі — д-р Марія Фішер-Слиж і д-р Михайло Головатий) прочитано звіт уступаючого голови д-ра Юрія Грицеляка та звіти поодиноких референтів. Всі звіти делеґати конвенції схвалили одноголосно.

Протокол з попередніх конвенції та конференції у Вашінґтоні перевірили члени протокольної комісії в особах д-ра Мирона Іваницького, д-ра Мирослава Харкевича та д-ра Петра Моцюка. Вони вирішили, що протокол був згідний з перебігом останнього з'їзду і на їх рекомендацію протокол прийнято одноголосно, а уступаючій управі уділено абсолюторію.

До нової управи УЛТПА увійшли: д-р Василь Марчук — голова; д-р Марія Колодницька-Процик — голова-елект; д-р Мирослав Коленський — перший заступник голови; д-р Степан Ворох — другий заступник голови; д-р Надія Борух — третя заступниця голови; д-р Пилип Демус — секретар; д-р Роман Козицький — англомовний секретар; д-р Роман Іванець — скарбник; д-р Павло Джуль — головний редактор „Українського Лікарського Вісника"; д-р Павло Пундій — архівар; д-р Роман Данкевич — адміністратор „Українського Лікарського Вісника"; д-р Марія Грицеляк — референтка преси; д-р Андрій і Раїса Бровар — референти лікарського доросту; д-р Богдан Ворох — організаційний референт УЛТПА — Схід ЗСА; д-р Роберт Дзюба — організаційний референт УЛТПА — Захід ЗСА; д-р Надія Борух — організаційна референтка на Канаду; вільні члени: д-р Борис Верн, д-р Евген Ковальський, д-р Юрій Процик, д-р Юрій Ріпецький, д-р Марія Фішер-Слиж, д-р Тиміш Трусевич, д-р Юрій Грицеляк, д-р Петро Моцюк, д-р Мирослав Харкевич, д-р Степан Войтович, д-р Степан Павлинський, д-р Олександер Фаріон, д-р Андрій Кецала та д-р Василь Трухлий.

Новообраний голова УЛТПА д-р Василь Марчук

Нововибраний голова УЛТПА д-р Василь Марчук подякував за вибір та побіцяв вив'язатися зі свого завдання. Постановлено наступні конференцію і конвенцію відбути у Відні, Австрія, в 1988 році. Після запланованого віденського з'їзду лікарів буде нагода взяти участь у святкуваннях Тисячоліття Хрищення Руси-України в Римі.

Вечером у суботу відбувся бенкет, на якому вручено почесні нагороди УЛТПА — д-рові Мирославові Коленському, д-рові Павлові Пундієві, д-р Марії Фішер-Слиж, д-рові Василеві Селезінці та д-рові Теодорові Залуцькому. Після бенкету відбулася забава.

В неділю наші члени відбули прогульку кораблем по озері Мишиґен. Цьогорічна травнева Конвенція УЛТПА показала, що лікарське товариство добре розвивається та осягає щораз кращих успіхів як на науковому, так і на громадському полі. Щораз більше українських молодих лікарів вступає в члени УЛТПА. З цих лікарів багато займає важливі місця у наукових інституціях ЗСА і Канади. Новій Управі делеґати з'їзду і все членства УЛТПА побажали найкращих успіхів у її важливій праці для добра нашої громади, та висловили бажання бачитися у наступному році в Европі — у Відні та в Римі.

Д-р Мирон Іваницький

ПРОТИВНИКИ НУКЛЕАРНИХ реакторів у Шорґем, Н. Й., та Сібрук, Н. Г., здобули попертя одного із визначних провідників Конгресу для внесення законопроєкту, який забороняє пущення в рух цих реакторів. Їхнім приятелем є демократичний репрезентант з Арізони Морріс К. Юделля який очолює Комісію внутрішніх справ Палати Репрезентантів.

АМБАСАДОР З'ЄДНАНИХ Стейтів Америки до Організації Об'єднаних Націй Вернон Волтерс відбув довшу розмову у Дамаску з президентом Сирії Гафезом ель-Ассадом і порушив цілий ряд важливих питань закордонної політики. Волтерс — один з перших найвищих речників Адміністрації президента Роналда Регена, який відвідав Сирію і на цій підставі політичні аналітики зробили висновок, що ЗСА бажають покращання відносин із Сирією. Зустріч Волтерса з президентом Ассадом вказує на позитивний зворот в цій справі, — кажуть політичні спостерігачі. Очевидно, Адміністрація ЗСА надіється також на допомогу Сирії у звільненні закладників, які ще й досі перебувають в руках ливанських, переважно мусулманських терористів. Не зважаючи на те, що Сирія є головним союзником Ірану, в Дамаску панує радше атмосфера замирення і Ассад, подібно, як лідери інших арабських країн, шукають шляхів закінчення довгої кривавої війни між Іраном й Іраком.

Українська Бібліотека ім. Симона Петлюри при праці

Чергові загальні збори Української Бібліотеки ім. Симона Петлюри в Парижі, Франція, відбулися 30-го травня 1987 року. Збори вів інж. Микола Маслов, секретарював д-р Назар Ясинчук. Програма зборів складалася з двох частин: святкової, присвяченої 61-ій річниці смерти Головного Отамана Симона Петлюри — Патрона Бібліотеки, і ділової частини. Відкриваючи святкову частину зборів голова Ради Бібліотеки проф. д-р Аркадій Жуковський пригадав, що Головний Отаман був ініціятором Бібліотеки, і тому голова у своїй доповіді пов'язав діяльність Бібліотеки з особою Симона Петлюри.

Збори вшанували пам'ять померлих дійсних членів Бібліотеки: проф. д-ра Володимира Кубійовича, д-ра Константина Бризгуна, Івана Стасіва та членів прихильників: Василя Грушка, Ілька Кобрина, Ніни Коваленко, Володимира Солонара, Григорія Хоменка, Петра Цимбалюка, Андрія Чистосердіва, Івана Упиренка, Івана Ступака, Іллі Спендовського, Михайла Бурака і Теодосія Цвікули.

Президент УНР д-р Микола Лівицький, почесний голова Бібліотеки, надіслав зборам письмовий привіт, який збори прийняли оплесками і в свою чергу висловили Президентові побажання з приводу його 80-річчя.

Письмові привіти на збори наспіли від ректора УВУ проф. Теодора Богдана Цюцюри, д-ра Бориса Лотоцького де Веліґоста, Степана Кікти, Івана Леська, Валеріяна Федорчука, Всеволода Огородника, Івана Пташечнюка, Юрія Кеглера, сотника Василя Сердюка і М. Мартинюка. Усні привіти склали: д-р Ярослав Мусянович від УЦГК у Франції, проф. Аркадій Жуковський від НТШ, Олекса Бойко від УНЄ, інж. Володимир Ґеник від ОМУФ, сот. Вячеслав Лазаркевич від Товариства бувших Вояків Армії УНР у Франції, проф. Аристид Вирста від Українського Академічного Товариства, інж. Катерина Штуль від „Українського Слова".

У загальному звіті голова Ради А. Жуковський відмітив основні моменти з діяльности ради за час минулої каденції (1985-87 рр.). Завершення добудови приміщення Бібліотеки, яке стало можливим завдяки моральній і матеріяльній піддержці української спільноти у вільному світі: урочисте відзначення 60-ої річниці смерти Головного Отамана Симона Петлюри в Парижі при співучасті представників українських політичних середовищ; виступи проти знеславлювання імени Симона Петлюри зорганізованою пресовою акцією в зв'язку з появою книжки акторки Сімон Сіньоре „Адьє, Володя" і статті в „Енформасіон жоів".

У детальному звіті про діяльність Бібліотеки директор-бібліотекар сот. Петро Йосипишин подав до відома, що кошти прибудови виносили 942.732 франків, а внутрішнє устаткування коштуватиме 220.379 фр.; пожертви на прибудову в рр. 1984 — травень 1987 р. принесли 1.119.826 фр., в чому пожертви 38 членів співбудівничих-меценатів; відмічено акцію Збіркового комітету в Чикаґо, ЗСА, яка принесла понад 30,000 долярів.

Голова контрольної комісії інж. Микола Маслов склав звіт про ревізію книговедення Бібліотеки, в якому детально проаналізував фінансовий стан Бібліотеки. В дискусії над звітами порушено ряд організаційних і адміністративних справ.

Загальні збори уділили абсолюторію уступаючій Раді і контрольній комісії й обрали нові органи правління в такому складі: Рада — проф. д-р Аркадій Жуковський — голова, проф. д-р Кирило Митрович — І-ий заступник голови; д-р Ярослава Йосипишин — ІІ-ий заступник голови; проф. д-р Василь Маркусь — заступник і представник Бібліотеки у ЗСА; проф. д-р Микола Павлюк — заступник голови і представник Бібліотеки в Канаді; сот. Петро Йосипишин — директор і бібліотекар; д-р Назар Ясинчук — секретар; інж. Василь Наумяк — скарбник; полк. Юрій Лазаренко і інж. Василь Михальчук — члени.

Контрольна комісія: інж. Микола Маслов — голова; сот. Афанасій Половик і сот. Вячеслав Лазаркевич — члени.

Дякуючи зборам за довір'я, голова А. Жуковський зауважив, що новообрана Рада повинна спрямувати свої зусилля в таких напрямках: посилення видавничої діяльности; включення Бібліотеки в святкування 1000-ліття Хрищення України влаштуванням виставки; притягнення до праці Бібліотеки нових кадрів.

Н. Я.

„Тарзан"...

(Закінчення зі ст. 2)

вору з автором, який в 1931 році підписала студія М.Ґ.М. (Метро-Ґолдвин-Маєр) з Борровзом.

Цим порушенням корпорація Е. Борровза вважає нову версію фільму про Тарзана, який з рамени М.Ґ.М. накрутив в 1980 роках режисер Джан Дерек. У цьому 5.5-мільйоновому фільмі ролю Тарзана грає Майлс О'Кіффі, а ролю Джейн, дружина Дерека — Бов. Це, до речі, перший статевий фільм про Тарзана з цілою низкою еротичних сцен, які ідуть в наявний розріз з провідною ідеєю повісти Е.Р. Борровза з 1914 року та першого фільму, накрученого студією М.Ґ.М. в 1930 роках. Проти цього фільму від корпорації Едгара Борровза виступив унук автора, Дантон, з вимогою заборони його висвітлювання на всіх публічних екранах; а коли це не помогло, заскаржив студію Метро-Ґолдвин-Маєр за порушення умови з 1931 року. Таким робом накручено перший раз фільм про Тарзана з оцінкою „Х", себто забороненого для молоді, а його творець мусів станути перед судом на лаві обвинувачених.

Генрі Веркер, федеральний суддя в Менгеттені, переглянувши в суді контроверсійний фільм „Тарзан та його дружина" та порівнявши його з обидвома попередніми фільмовими версіями, накрученими студією М.Ґ.М. в 1930 роках, вирішив, що перед публічним висвітлюванням цього фільму слід витяти з нього чотири сцени, в яких Бов Дерек виступає „заскупо" одягнена. Студія М.Ґ.М., маючи „ніж над головою" з уваги на проголошення прем'єри цього фільму на день 24-го липня 1981 року погодилася з вимогою суду.

Одночасно діти Борровза для вшанування пам'яті свого батька, замовили сценарій для нового фільму про такого Тарзана, про якого завжди мріяв їх батько, а саме, про людину в постійному пошукуванні за своєю тотожністю. Фільм, накручений на основі цього сценарія, п.з. „Тарзан — Лорд Грейсток", появився на екранах ЗСА в 1984 році і публіка, без уваги на стать та вік, сприйняла його з великим захопленням, не тільки в ЗСА, але в кінотеатрах цілого світу.

ПОДЯКА

Дня 30-го травня 1987 року
ненадійно відійшов від нас у Вічність

бл. п.

д-р ІГОР ГУРА вет. лікар

Цією дорогою складаємо щиру подяку о. парохові М. Харині та о. Олександрові за відправлення Панахиди та всі похоронні відправи.

Дякуємо Родині, Друзям та Знайомим, які прийшли попрощати Покійного Ігоря і щирими словами потішити опечалену Родину.

Дякуємо за всі пожертви на церкву, Служби Божі, поміч старшим людям в Посадес, Арг. та інші добродійні цілі.

Дякуємо мешканцям оселі „Золота Осінь" за слова розради та пожертви на церкву. Щира подяка Сестрицтву при церкві св. Андрія в Бавнд Бруку, Н. Дж. за приготовлення поминок, похоронному заведенню в Керґонксоні за взірцеве переведення похорону.

Дружина ЛІДА з Родиною

•

В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ
10-го ЛИПНЯ буудуть відправлені

СЛУЖБИ БОЖІ

за спокій душі Покійного в церкві в Керґонксоні
в Римі та Канаді.

ТОВАРИСТВО УГНІВЩИНА

в глибокім смутку повідомляє своє членство
і всіх колишніх мешканців містечка Угнова та околиці,
що дня 28-го червня 1987 р. відійшов у Вічність
на 86-му році життя наш Дорогий Земляк

бл. п. д-р прав
ВОЛОДИМИР ПЕТРИШИН

великий просвітянський діяч на рідних землях, колишній в'язень Берези Картузької, член основник нашого товариства та співредактор реґіонального збірника „Угнівщина".

Похоронено Покійного 2-го липня 1987 р. на цвинтарі святої Марії в Трентоні, Ню Джерзі.

Дружині пані Марійці висловлюємо наше глибоке співчуття.

•

Замість квітів на свіжу могилу складаємо 100.00 дол. на Патріярший Фонд, 100.00 дол. на Катедру Українознавства в Гарварді.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

З великим жалем повідомляємо Родину, Приятелів і Знайомих, що у вівторок, 30-го червня 1987 р. упокоїлася в Бозі по довгій і важкій недузі на 85-му році життя наша Найдорожча Мама, Бабця, Прабабця і Братова

бл. п.
РОЗАЛІЯ ЗАХАРКІВ
з дому Кикіш

народжена 1-го квітня 1902 р. в селі Краснопілька, повіт Бережани

Горем прибиті:

дочка — ОЛЬГА КУРИЛО з мужем ЕВГЕНОМ та сином ВОЛОДИМИРОМ з дружиною КАТРУСЕЮ, сином ЛЮБОМИРОМ та дочкою ГАЛЕЮ
син — ОСТАП з дружиною ЛІДОЮ і сином ВОЛОДИМИРОМ
дочка — СТЕФАНІЯ МОРОЗ з мужем ІВАНОМ та дітьми ОКСАНА з мужем ЛИНОМ та донями син ІГОР з дружиною СТЕФАНІ та дітьми, син ЮРІЙ з дружиною СУЗАН та донею, та дочка Віра і син ТАРАС
дочка — ГАЛИНА БІЛИК з мужем ВОЛОДИМИРОМ та сином ЛЮБОМИРОМ з дружиною ДЖОЛН, дочка ІРЕНА з мужем ЛІ та син ЮРІЙ з дружиною ШЕРЕН
шваґер — ІВАН ЗАХАРКІВ з дружиною АННОЮ та дочкою ОКСАНОЮ з Родиною

ПОХОРОН відбувся 3-го липня 1987 р. з похоронними відправами у церкві Пресвятого Серця Христового на парохіяльний цвинтар у Бінґамтоні, Ню Йорк.

Ділимося сумною вісткою з Рідними, Приятелями і Знайомими, що дня 30-го червня 1987 р. ненадійно відійшов у Вічність на 90-му році життя заосмотрений Найсвятішими Тайнами наш Найдорожчий Батько, Дідусь і Кузен

бл. п.
РОМАН КАЛЬБА

старшина Австр. і Українських Армій, бувший довголітній керівник бюра Еписк. Консисторії в Станиславові.

ПАНАХИДИ — відбулися в середу 1-го і четвер 2-го липня в похоронному заведенні Бугай-Обараник у Воррен. Миш., о год. 7-ій вечора.

ПОХОРОН — в п'ятницю, о год. 10-ій рано з церкви св. Йосафата на цвинтар Мовнт Олівет.

Залишені в смутку:

син — ОЛЕГ
синова — МАРІЯ з ЦЕГЕЛЬСЬКИХ
внуки — ОРЕСТ
ІГОР з дружиною ХРИСТИНОЮ
ДАНУСЯ
Родини — КАЛЬБІВ, ШАНАЙДІВ, ЦЕГЕЛЬСЬКИХ, ОСТАПЧУКІВ, ПАСТУШЕНКІВ, ТАРАЩУКІВ, СЛАВУТІВ, ДЯЧУНІВ І АНДРІЙОВИЧІВ.

•

Замість квітів просимо складати датки на: Патріярший Фонд, на виховання священиків і сиротинців в Бразилії.

МИСТЕЦЬКІ ПРОГРАМИ на СОЮЗІВЦІ

Субота, 11-го липня
8:30 веч. — КОНЦЕРТ
Вокальний квартет „Черемшина"
Монтреаль, Канада
10:00 веч. — ЗАБАВА
Оркестра Алік і Дорко

Субота, 18-го липня
8:30 веч. — КОНЦЕРТ
Степан Шкафаровський
Адріян Бриттан
10:00 веч. — ЗАБАВА
Оркестра „Гуцули"

Неділя, 19-го липня
4-та по пол. — КОНЦЕРТ
в пошану Христителів України
свв. Ольги і Володимира

Субота, 25-го липня
8:30 веч. — КОНЦЕРТ
Гриць Зозуля
10:00 веч. — ЗАБАВА
Оркестра „Трембіта", Торонто

Субота, 1-го серпня
8:30 веч. — КОНЦЕРТ
Тріо „Верховина"
Уляна Сенчишин
10:00 веч. — ЗАБАВА
Оркестра „Темпо"

Субота, 8-го серпня
8:30 веч. — КОНЦЕРТ
танцювальний ансамбль „Зоря"
10:00 веч. — ЗАБАВА
Оркестра Алік і Дорко

Субота, 15-го серпня
8:30 веч. — КОНЦЕРТ
Танцювальний ансамбль школи
Роми Прийми-Богачевської
10:30 веч. — ЗАБАВА
Оркестра „Хлопці зі Львова"

Субота, 22-го серпня
Танцювальний ансамбль „Дунай",
Ст. Катерінс, Канада
10:00 веч. — ЗАБАВА
Оркестра „Гуцули"

Субота, 29-го серпня
8:30 веч. КОНЦЕРТ
Оперна Компанія ім. Лисенка
солісти:
Марта Кульчицька-Андріюк
Оленка Геймур
Богдан Чаплинський
і Ігор Дорінн Кравців
Піяно Марта Кузьма-Каннінґем
10:00 веч. — ЗАБАВА
Оркестри „Темпо" і „Нове покоління"

Субота, 5-го вересня
8:30 веч. — КОНЦЕРТ
Алекс, вокаліст
Оркестра „Темпо"
10:30 веч. — ЗАБАВА
Оркестра „Темпо"

Неділя, 6-го вересня
8:30 веч. — КОНЦЕРТ
Жіночий хор „Ясмін", Торонто
10:00 веч. — ЗАБАВА
Оркестра „Темпо"

Субота, 19-го вересня
ДЕНЬ УНСоюзу
8:30 веч. — КОНЦЕРТ
Танцювальний ансамбль „Чайка"
10:00 веч. — ЗАБАВА
Оркестра Алік і Дорко

Конферансьє: **Лариса Лорет-Лисняк**

Програма може бути змінена.

Souzivka UNA Estate
Foordmore Road, Kerhonkson, N.Y. 12446
(914) 626-5641

Не може бути кращої нагоди

Кампанія збірки бандур для країн Південної Америки далі продовжується. Досі нам, Школі Кобзарського Мистецтва і ТУБ, вдалося перевезти до тих країн 65 бандур, цимбали, малі бандури і досить багато різного кобзарського матеріялу. Товариство Українських Бандуристів, ТУБ, висилає до Аргентини, Бразилії і Парагваю 13-го серпня ц. р. своїх найкращих бандуристів із ЗСА. Річ ясна, що це буде найкраща досі нагода перевезти туди решту потрібних там бандур зовсім безкоштовно.

Аргентинська родина Пронків перед своєю „Українською хатою."

Для прикладу слід сказати, що в квітні у нас, північно-американських бандуристів, зайшла нагла потреба поповнити зорганізовані в Південній Америці клітини бандуристів інструментами, бо з Нью Йорку туди виїхав на три місяці переведення кобзарських курсів Юліян Китастий.

Сестра Діонізія Шевчук, директорка Колеґії Христа Царя в Апостолес, разом з ученицями школи, радіє подаруноком-бандурою, на якій бажають грати 60 катехиток, Сестер Василіянок і учениць Колеґії.

Завдяки великому добродієві молоді Михайлові Пирському, який закупив 26 бандур, ми були в стані вислати їх туди, але вислати — летунською лінією, і за пересилку, самозрозуміло, заплатити треба було дуже багато. Бандури купив і за пересилку заплатив один з найбільших меценатів української культури нюйоркчанин Михайло Пирський.

Доставити бандури до Бразилії — це не тільки самі фінансові видатки. Єпископ Єфрем Кривий на протязі трьох місяців старався виєднати потрібні документи, щоб не платити податку на даровані бандури, який там є надзвичайно високий. А тут теж було потрібно втратити добрих три дні, щоб все це полагодити.

Другий раз, коли я був в Арґентині, об'їхав я провінцію Міссіонес, де українців найбільше поселилося. Умо жливив мою поїздку по тих теренах парох Обери о. Орест Карплюк, великий український патріот. За його старанням недавно побудовано там величезну катедру, одну з найгарніших, яку я досі мав нагоду оглядати там. Стоїть там пам'ятник Тарасові Шевченкові, і головну вулицю в тій околиці названо „Українською". Отець парох перший знайшов у Буенос-Айресі славного різьбаря, який зробив йому десять по-мистецьки оформлених бандур. Біля резиденції близько церкви запізнав о. Орест Карплюк мене з родиною, яку рідко де можна стрінути. Вони мають гарний, чепурний дім з великим написом спереду Українська Хата — Casa Ukrania.

Родина Пронків — зразкова. У Пронків четверо дітей, всі вони бездоганно володіють рідною мовою і всі грають на бандурах. Старший син Данило вже третій рік студіює, сестра його Галина кінчає вишкіл на катехитку; обоє вони — заавансовані бандуристи, але власних бандур не мають, бо в місцевому кобзарському гуртку є в два рази більше охочих грати на бандурі, як самих бандур. Всі ці бандуристи і учні, що ще вчаться, можуть вправляти на бандурах тільки на пробах. Від Данила Пронка я дістав листа, в якому він усердно просить мене привезти йому бандуру. Треба бандур і для його брата і для двох сестер. Я хочу вірити, що скоро знайдеться хтось великодушний, хто ці бандури для них зафундує.

Переді мною другий лист — лист від головної директорки Колеґії Христа Царя в Апостолес. Сестра Діонізія Шевчук дуже жалує, що не могла зі мною зустрінутись, бо у той час була на шестимісячному вишколі у Римі в Італії. Вона недавно повернулася з Прудентополя, де, як каже, бачила справжнє чудо: українські дівчата, тепер вони катехитки, грали на бандурах. Таких сестер-катехиток там чимало. З листа директорки Колеґії Сестри Діонізії довідуюсь, що в Апостолес, де живе найбільше українців і де є парохом о. Дмитро Кащак, він має щонайменше 30 кандидатів на бандуру. До цього гарного числа слід додати 60 (шістдесят!) катехиток. Це вже велике число молоді, яка гаряче бажає вчитися грати на нашому національному інструменті. Мені негайно потрібно бодай 12 бандур, щоб їх туди перевезти і дати можливість оцим майбутнім бандуристам грати принаймні покищо на зміни. Ця сама ситуація існує в Пасадос, де конечно треба бодай 12 бандур.

Майбутній священик Данило Проник опанував гру на бандурі досконало. Грає він на шкільній бандурі, чекаючи на свою власну, яка дзвенітиме постійно рідними піснями.

Останній раз, коли я був у Енкарнасійон, мене оточили рої нашої дітвори. Їх було багато-багато. З невинними оченятами і зі щирими бажаннями просили вони мене... дістати їм бандури. Тієї картини я не забуду. Оці діти заслуговують на нашу допомогу! Відповідь на їх прохання лишається за нами, українцями в ЗСА, Канаді, де ми втішаємося добробутом і навіть де-не-де надміром його. Ось і Владика Василь Лостен, єпископ Стемфордський, який нещодавно об'їхав українські поселення у Бразилії, сказав про тих українців, які там живуть, віщі слова: „Це наше майбутнє!"

Час є дуже короткий. Українських американців просимо: поспішіть закупити в нас бандури, ми їх завеземо за вас у Бразилію безплатно! Пожертви просимо слати на адресу: Student Financial Fund for Brasil, Acct. No. 12855, Self Reliance, N. Y. Federal Credit Union, 108 Second Ave, New York, N. Y. 10003.

Катехитка Галина Проник гарно грає на бандурі, але ще не має власного інструменту, хоч мріє про це.

Микола Чорний